

Debatt

debatt@dn.no

«Om ikke annet så sikrer Trump gode vekstvilkår for grasrotbevegelser», skriver innleggsforfatterne. Bildet er fra en demonstrasjon i New York City. Foto: Don Emmert/AFP/NTB Scanpix

Nå mobiliseres det til tidenes samling av vitenskapsfolk og deres venner i D.C. Så snart man enes om dato vil de som verdsetter forskning samles til «Scientists' March on Washington»

Ideer verdt å forsvare

Vi har dratt stor nytte av amerikansk klimaforskning. Nå er det tid for å støtte våre kolleger og ideer som er verdt å forsvare.

Mange av våre amerikanske forskerkolleger er nå alvorlig bekymret, og det er lett å forstå hvorfor. USAs nye president Donald Trump har på ulike vis spredt frykt om at all miljø- og klimaforskning i USA står overfor store potensielle nedskjæringer, nedbemanning og sensur.

Det gjenstår å se hvor begrunnet denne frykten er, men det kan allerede nå se ut til at mye av den progressive amerikanske politikken ledet fra Det hvite hus er satt i revers.

USA har en spesiell posisjon i forskningsverdenen. Ingen annen nasjon kan skilte med tilsvarende antall nobelprisvinnere, vitenskapelige gjennombrudd eller antall ledende universiteter. Klimaforskning er intet unntak, snarere tvert om.

Miljøene på de viktigste universitetene, som Harvard, MIT, Stanford, Berkeley og Princeton, og på statlige institusjoner som Nasa, NOAA og NCAR, for å nevne noen, er

Innlegg
Øyvind Paasche og
Tore Furevik

internasjonale fyrtårn. Disse miljøene fungerer som ynglegrunn for nye talenter, også fra Norge. Talentene tar siden med seg erfaringer og kunnskap, som de deler med andre, verden over.

Dersom Trump fortsetter sitt korstog mot miljø og klima, vil den amerikanske kunnskapsproduksjonen bli satt kraftig tilbake, og det er ikke et lokalt, men et globalt tap.

Om ikke annet så sikrer Trump gode vekstvilkår for grasrotbevegelser. For litt over en uke siden marsjerte mer enn én million kvinner og menn gjennom gatene i protest mot Trumps forvrengte og utdaterte kvinnesyn. Demon-

strasjonen trakk langt flere mennesker til Washington enn presidentinnsettelsen dagen før.

Dette har amerikanske forskere latt seg inspirere av. Nå mobiliseres det til tidenes samling av vitenskapsfolk og deres venner i D.C. Så snart man enes om dato, vil de som verdsetter forskning, samles til «Scientists' March on Washington».

Tirsdag 31. januar offentliggjøres et åpent brev til Donald Trump og hans administrasjon. Brevet er hittil signert av 2135 ansatte fordelt på 14 utdannelsesinstitusjoner i California og handler om at USA må holde det landet lover i Parisavtalen.

De skriver blant annet: «Forskere har i flere tiår advart om farene ved å være så avhengige av fossilt brensel. Verden har vært sen om å respondere, og som et resultat løper vi nå en stadig større risiko for omfattende skade på Amerikas økonomi og sikkerhet.»

Hva kan vi gjøre? Norge tar klima på alvor. Vi er, sammen med resten av Europa, opptatt av å forstå hvordan og hvorfor klimaet endrer seg, hvordan vi kan redusere utslippene

Tore Furevik,
Bjerknessenteret for klimaforskning, UiB.

Øyvind Paasche,
Bjerknessenteret for klimaforskning, UiB.

av drivhusgasser, og ikke minst hvordan klimaendringene er med på å påvirker de samfunnene vi lever i og det miljøet vi lever av.

Gitt den nye verdenssituasjonen må vi være forberedt på å gire opp vårt engasjement og ta et enda større ansvar for forskningen enn det vi allerede gjør.

At ikke europeiske forskningsprogram kan lønne forskere ansatt i USA, har lenge vært en svakhet. Å vise lederskap og vilje til en hurtig løsning på dette feltet, ville kunne vært en håndsrøking til amerikansk klimaforskning. Vi kan også bidra på andre nivå.

Ansatte ved Bjerknessenteret for klimaforskning har på kort tid utformet et åpent brev, tilsvarende det fra California,

som vi nå åpner for at kolleger ved nordiske universitet signerer. Målet er at det kan sendes til den planlagte forskermarsjen i Washington.

I år er det nøyaktig ti år siden FN's klimapanel og Al Gore fikk Nobels fredspris for sitt arbeid med å beskrive og formidle klimaproblematikken. I ettertid er det lett å se at det var en pris som klarte å løfte klima høyere opp på den politiske agendaen. I desember 2015 klarte verden endelig å enes om en bindende avtale om å få ned utslippene av drivhusgasser, og noen måneder senere var USA et av de første landene til å ratifisere denne.

Nå kan det være at Trump trekker USA fra Parisavtalen, et skremmebilde som han har flørtet offentlig med. Selv om dette vil kunne skade det internasjonale klimasamarbeidet, vil det gjøre aller mest skade i USA, som vil henge etter med skitten energiproduksjon mens resten av verden fosser videre mot det fornybare og bærekraftige samfunnet.

Tore Furevik og **Øyvind Paasche,** Bjerknessenteret for klimaforskning, Universitetet i Bergen